

Primària

Llengua 3

Al teu costat

Programació

Unitat 6

1. Presentació de la unitat
2. Objectius didàctics
3. Continguts de la unitat/Criteris d'avaluació/ Estàndards d'aprenentatge avaluable
4. Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*)
5. Competències: descriptors i acompliments
6. Tasques
7. Estratègies metodològiques
8. Recursos
9. Ferramentes d'avaluació
10. Mesures per a la inclusió i l'atenció a la diversitat
11. Autoavaluació del professorat

1. PRESENTACIÓ DE LA UNITAT

Títol

El jaguar i el bou

Descripció de la unitat

La lectura inicial d'aquesta unitat és el referent del qual ens servim per encetar una conversa amb l'alumnat i presentar la unitat. Com que el relat és una faula ens servirà com a exemple per a presentar el contingut de literatura. A més, veurem com es resolen els problemes que han sorgit entre els animals i com les relacions que mantenen poden quedar deteriorades pel comportament poc agraït d'alguns animals, unes qüestions que reflecteixen comportaments humans sobre els quals parlarem a classe.

En Vocabulari veuran què són les paraules compostes i els explicarem com es formen amb o sense guionet.

Analitzarem els demostratius, dels quals identificarem el significat, la funció i la forma.

Identificarem els aplecs de lletres que formen dígrafs, és a dir que representen un únic so i separem les síl·labes de paraules que en contenen per tal de presentar la norma ortogràfica de partició dels dígrafs.

Mostrarem la importància de tindre una argumentació sòlida per a basar una opinió quan conversem amb altres persones.

En l'apartat de Literatura analitzarem una altra tipologia narrativa, que hem presentat ja en la lectura inicial: les faules.

En la Tasca d'aquesta unitat analitzarem el contingut de la fitxa d'un animal per tal que aprenguen a elaborar-ne de noves i coneguen quina informació i quins apartats han de desenvolupar.

Temporització:

Gener

2. OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Desenvolupar les quatre habilitats lingüístiques bàsiques: llegir, escriure, parlar i escoltar.
- Identificar paraules compostes i escriure-les correctament.
- Conèixer la funció i la forma dels demostratius i usar-los.
- Identificar els dígrafs i partir-los correctament.
- Aprendre a donar una opinió amb arguments.
- Conèixer els personatges i l'ensenyament de les faules.

3. CONTINGUTS DE LA UNITAT - CRITERIS D'AVALUACIÓ - ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE AVALUABLES

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluables
<ul style="list-style-type: none"> • Lectura i comprensió d'un text narratiu amb l'entonació, la pronúncia i el ritme adequat. • Identificació i formació de paraules compostes. • Ús del guionet en les paraules compostes que correspon. • Identificació de la funció i la forma dels demostratius. • Realització de la concordança dels demostratius amb els noms a què acompanyen. • Ús de demostratius en les produccions pròpies. • Identificació dels dígrafs que s'usen en valencià. • Aplicació de la regla ortogràfica de partició de dígrafs o no en fer la separació sil·làbica. • Exposició argumentada, clara i ordenada de les opinions pròpies. • Anàlisi del contingut de faules donades. • Caracterització dels personatges de les faules. • Reflexió sobre l'ensenyament de les faules. • Coneixement de la tècnica d'elaboració d'una fitxa com a mitjà per a desenvolupar la competència lingüística. 	1. Llegir amb fluïdesa i entonació adequades els textos presentats.	1.1. Llig la lectura i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.
	2. Fer una lectura comprensiva dels textos presentats.	2.1. Reflexiona sobre el comportament dels personatges de la narració. 2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals. 2.3. Analitza el contingut del text en les activitats de comprensió.
	3. Conèixer i formar paraules compostes.	3.1. Identifica les paraules que estan formades per composició. 3.2. Forma paraules compostes a partir de simples i usa el guionet quan cal.
	4. Identificar els demostratius i usar-los fent-ne correctament la concordança.	4.1. Identifica la funció i el significat dels demostratius. 4.2. Usa correctament els demostratius en produccions pròpies.
	5. Identificar els dígrafs que s'usen en valencià i fer la separació sil·làbica correcta de paraules que en contenen.	5.1. Localitza dígrafs en paraules donades. 5.2. Sap quins dígrafs es poden partir i quins no en fer la separació sil·làbica.
	6. Raonar les opinions.	6.1. Dóna la seua opinió aportant arguments d'una manera clara, ordenada i amb les expressions adequades.
	7. Conèixer la funció i els tipus de personatges de les faules.	7.1. Sap que els protagonistes de les faules són animals. 7.2. Identifica l'ensenyament de faules donades i hi reflexiona.
	8. Ser conscient de la importància d'extraure informació dels textos expositius.	8.1. Elabora una fitxa amb la informació d'un text expositiu.

<ul style="list-style-type: none">• Reflexió i avaluació sobre el procés d'aprenentatge propi.	9. Fomentar l'autoavaluació i la reflexió en el procés d'aprenentatge propi.	9.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.
--	--	--

4. SELECCIÓ D'EVIDÈNCIES PER AL DOSSIER D'APRENTATGE (*portfolio*)

Els estàndards d'aprenentatge mostren el grau d'assoliment dels criteris d'avaluació des de la mateixa descripció i concreció del criteri. Per a facilitar el seguiment del desenvolupament de cada estàndard buscarem evidències de l'alumnat que en mostren l'evolució en cada un d'aquests.

En l'annex d'avaluació es proposa un dossier d'aprenentatge d'evidències per als estàndards d'aprenentatge. El quadre següent suggerix una selecció d'algunes d'aquestes possibles evidències. El professorat podrà substituir-les per d'altres que considere més rellevants per al desenvolupament del seu grup.

Libre de l'alumnat (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF)

Estàndards d'aprenentatge avaluables	Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge
1.1. Llig la narració i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.	<ul style="list-style-type: none"> • Proposta de textos del LA. • Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
2.1. Reflexiona sobre el comportament dels personatges de la narració.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
2.3. Analitza el contingut del text en les activitats de comprensió.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
3.1. Usa el guionet correctament en les paraules compostes que en necessiten.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
3.2. Forma paraules compostes a partir de simples i usa el guionet quan cal.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
4.1. Identifica la funció i el significat dels demostratius.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
4.2. Usa correctament els demostratius en produccions pròpies.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
5.1. Localitza dígrafs en paraules donades.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
5.2. Sap quins dígrafs es poden partir i quins no en fer la separació sil·làbica.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.

6.1. Dóna la seua opinió aportant arguments d'una manera clara, ordenada i amb les expressions adequades.	<ul style="list-style-type: none">• Selecció d'activitats del LA.• Fitxa d'ampliació dels RF.
7.1. Sap que els protagonistes de les faules són animals.	<ul style="list-style-type: none">• Selecció d'activitats del LA.• Propostes d'activitats de la PD.
7.2. Identifica l'ensenyament de faules donades i hi reflexiona.	<ul style="list-style-type: none">• Selecció d'activitats del LA.• Propostes d'activitats de la PD.
8.1. Elaborar una fitxa amb la informació d'un text expositiu.	<ul style="list-style-type: none">• Selecció d'activitats del LA.• Propostes d'activitats de la PD.
9.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.	<ul style="list-style-type: none">• Selecció d'activitats del Repàs de la unitat del LA.• Dianes i rúbriques de l'annex d'avaluació.

5. COMPETÈNCIES: DESCRIPTORS I ACOMPLIMENTS

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Comprendre el sentit dels textos escrits.	Llig, comprén i valora els textos presentats.
	Usar el coneixement de les estructures lingüístiques i de les normes ortogràfiques i gramaticals a l'hora d'elaborar textos escrits.	Reconeix el valor de la llengua com a eina de comunicació i com a objecte d'observació i anàlisi. Fa un ús adequat dels demostratius segons la situació de l'objecte, el gènere i el nombre. Separa les síl·labes de paraules amb dígraf adequadament. Escriu paraules compostes amb o sense guionet.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context.	Respecta el torn de paraula i les opinions dels altres en un debat a classe.
	Produir textos escrits de diversa complexitat per a usar-los en situacions quotidianes o d'assignatures diverses.	Redacta fitxes d'animals seguint unes pautes donades.
	<i>Pla lector:</i> Divertir-se amb la lectura.	Valora la lectura com a font d'entreteniment i plaer.
<i>Competència matemàtica competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Manejar el llenguatge matemàtic amb precisió en qualsevol context.	Identifica expressions en singular i plural i en masculí i femení.
	Realitzar argumentacions en qualsevol context amb esquemes lògics i matemàtics.	Fa argumentacions lògiques i raonades.
<i>Competència digital.</i>	Manejar eines digitals per a la construcció de coneixement.	Usa els recursos digitals associats a la unitat.
	Fer servir fonts diverses per a la recerca d'informació.	Usa diccionaris digitals. Consulta pàgines web per a localitzar informació sobre alguns animals salvatges.
<i>Aprendre a aprendre.</i>	Aplicar estratègies per a la millora del pensament creatiu, crític, emocional, interdependent...	És constant en el treball. Aplica els continguts apresos en les produccions orals i escrites.

	<i>Intel·ligències múltiples:</i> Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples.	<i>Intrapersonal.</i> És reflexiu en la presa de decisions. Mostra autonomia per a espavillar-se en diferents situacions. <i>Interpersonal.</i> Manifesta habilitats per a respondre. Ajuda els altres a identificar i superar problemes. <i>Cineticocorporal.</i> Usa el cos com a instrument per a expressar-se. Coordina el cos i la ment per a assolir un determinat fi.
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Mostrar disponibilitat per participar activament en els àmbits de participació establits.	Participa en les activitats proposades amb una actitud de cooperació, ajuda i enriquiment mutu.
	<i>Educació en valors:</i> Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors.	És perseverant a l'hora de buscar informació sobre els animals per a fer una fitxa. És respectuós amb els companys i companyes quan aquests opinen en una conversa. Opina de manera crítica sobre el comportament dels animals en les faules.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Gestionar el treball del grup coordinant les tasques i el temps.	Participa activament en les exposicions orals. Planifica el temps i les tasques a l'hora d'emprendre un treball en grup.
	Optimitzar els recursos personals basant-se en les fortalezes pròpies.	Busca informació per tal d'opinar amb arguments convincents.
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Mostrar respecte per les obres més importants del patrimoni cultural a nivell mundial.	Llig textos literaris i en valora les qualitats estètiques. Identifica el valor dels ensenyaments de les faules com una mostra de saviesa popular antiga.
	Elaborar treballs i presentacions amb sentit estètic.	Desenvolupa la imaginació i de la creativitat a través de la redacció de textos amb intenció literària.

6. TASQUES

Llibre de l'alumnat (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF) / Llibre digital (LD)

Tasca 1: Comprenc el text

- Seguim els suggeriments metodològics de la PD per a la realització i la valoració de la lectura.
- Escoltem l'enregistrament de la lectura que acompanya el LA o en el LD.
- Responem les activitats sobre la lectura del LA i les propostes de la PD.
- Realitzem les activitats proposades en el LD.

Tasca 2: Paraules compostes

- Introduïm la composició amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 3: Els demostratius

- Introduïm l'ús i el significat dels demostratius amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 4: La partició dels dígrafs

- Presentem la norma ortogràfica de la partició dels dígrafs amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
- Completem amb la col·lecció «Quaderns d'ortografia».
- Realitzarem la proposta del dictat del LA.

Tasca 5: Expressar opinions

- Introduïm l'argumentació de les opinions amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa d'ampliació dels RF.

Tasca 6: La faula

- Caracteritzem la faula amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en les galetes del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de reforç dels RF.

Tasca 7: Tasca: La fitxa

- Realitzem la tasca competencial de la unitat del LA amb el suport dels suggeriments metodològics de la PD.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD.

Tasca 8: Repàs de la unitat

- Introduïm el repàs dels continguts apresos amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem les activitats de repàs de la unitat del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de raonament verbal dels RF.
- Recopilem les activitats per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*) de l'alumnat.
- Reflexionem sobre el procés d'aprenentatge amb les rúbriques i les dianes de l'annex d'avaluació.

7. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

En el desenvolupament de les tasques es fan servir diverses estratègies metodològiques:

- Treball reflexiu individual en el desenvolupament de les activitats individuals.
- Fixació de rutines per a facilitar i millorar el treball de l'alumnat.
- Realització de treballs en grup i individuals.
- Treball en grup cooperatiu: agrupar l'alumnat en grups de 3 o 4 i usar les estructures d'aprenentatge cooperatiu suggerides en la PD del professorat per a treballar els principis de definició de l'objectiu grupal, d'interdependència positiva i d'interacció cara a cara.
- Posada en comú en gran grup després del treball individual o grupal.
- Reforç de l'atenció als altres i a les seues opinions.
- Respects de les normes bàsiques de la comunicació.
- Cercles d'aprenentatge.
- Exposició del professorat.
- Iniciació en el maneig de diferents ferramentes de treball com ara el diccionari.

8. RECURSOS

Aquests materials de suport poden reforçar i ampliar l'estudi dels continguts d'aquesta unitat:

- Els quaderns 5 i 6 de la col·lecció «Quaderns d'ortografia».
- Els recursos fotocopiabls de la proposta didàctica: activitats de reforç i d'ampliació, activitats de raonament verbal, una fitxa per a millorar la comprensió oral i prova d'avaluació per a la unitat.

Altres materials

- *Diccionari valencià. Primària.* Ed. Vox.
- Bingo ortogràfic: una manera divertida de posar en pràctica els coneixements ortogràfics de l'alumnat.

- La caixa dels contes. Materials per a desenvolupar la creativitat i la imaginació dels infants per mitjà de la invenció i l'escenificació de narracions.
- Mural de les normes ortogràfiques.
- Mural de les conjugacions verbals.

Lectures recomanades

- Lectura de faules clàssiques, com ara *La tortuga i la llebre* o *La rabosa i la cigonya*.

Recursos digitals

- El CD d'àudio que acompanya el llibre de l'alumnat amb l'enregistrament de les lectures, els dictats i altres activitats amb suport auditiu.
- El llibre digital que permetrà fomentar l'ús de les TIC a l'aula emprant els recursos digitals que s'hi inclouen:
 - Enregistrament i recursos per a treballar la lectura inicial.
 - Enregistrament dels dictats proposats en el llibre de text llegits lentament per a usar-los en el moment del dictat.
 - Activitats interactives per a treballar el contingut de cada apartat.
- Diccionaris digitals.
- Consulta de la pàgina web d'Àngel Vergés que presenta nombroses faules per a infants.
- Consulta de pàgines web amb informació sobre els animals.

9. FERRAMENTES D'AVALUACIÓ

- Registre d'avaluació (en l'annex d'avaluació).
- Prova d'avaluació de la unitat (en els recursos fotocopiabls).
- Uns altres recursos: rúbrica, diana, etc. (en l'annex d'avaluació).

10. MESURES PER A LA INCLUSIÓ I L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

- Quines dificultats i potencialitats preveig en el grup durant el desenvolupament de la unitat?
- Com minimitzaré les dificultats?
- Quines necessitats individuals preveig en el desenvolupament de la unitat?
- Quins recursos i estratègies faré servir per a atendre les necessitats individuals?

11. AUTOAVALUACIÓ DEL PROFESSORAT

- Quin percentatge d'alumnes han assolit els objectius d'aprenentatge de la unitat?

- Què és el que millor ha funcionat en aquesta unitat?
- Què canviaria en el desenvolupament de la unitat el pròxim curs? Per què?